

Forfatter: Christian Frederik

Titel: BREV TIL: Anker, Carsten Tank FRA: Christian Frederik (1814-04-21)

Citation: Christian Frederik: "BREV TIL: Anker, Carsten Tank FRA: Christian Frederik (1814-04-21)", i *Christian Frederik og Carsten Anker's Brevveksling 1814 - samt Uddrag af deres Breve fra 1801-13 og fra 1815-17*, CHRISTIANIA, s. 29. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002155169-000-shoot-L0021551690000015.pdf> (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Christian Frederik og Carsten Anker's Brevveksling 1814 - samt Uddrag af deres Breve fra 1801-13 og fra 1815-17

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

15.

Officielt.

Eidsvold Jernverkd. 21. April 1814.

Til

Hr. Regjeringsraad Carsten Anker.

Min kjære Anker.

I flere Dage har jeg foresat mig at tilskrive Dem, men jeg har daglig ventet Efterretninger fra Dem, som kunde give mig Anledning til med mere Sikkerhed og Sagknnndskab at omtale vore politiske Forhold og vor Stilling med fremmede Magter. Endnu er disse ikke indløbne, men Grev Essen har venskabeligen tilsendt os et Brev fra den svenske Gresandt, Baron Hehousen, som vedlægges, hvilket melder, hvorknde Deres Sendelse har været uden Yirkning. Et engelsk Handelshus, Corbet et Borthwick i Leith, beretter, at Embargo er lagt paa alle til Norge bestemte Skibe; men alle disse Efterretninger foruroliger mig ikke, thi saalænge De er i England og ei har fundet sig foranlediget til at melde mig noget ufordelagtigt for Norge, bør jeg ei foruroliges ved Rygterne eller ved tilsyneladende ufordelagtige Udsigter for vor Sag.

Den engelske Nations Stemning er saa aabenbar for os, at jeg ikke kan tro, Ministeriet at ville eller kunne bidrage til et frit og uafhængigt Folks Undertrykkelse.

Vel siger de Svenske, at England har garanteret dem Norges Besiddelse, men det har jeg aldrig seet noget officielt for, og det tror jeg saa meget desmindre, som det offentligen i Parla-s. 30mentet har været modsagt af Ministrene. At England ikke aabenbar kan understøtte os, vil jeg tro; men vi forlanger jo kun Fred og Neutralitet med denne Stat, og dens Mediation.

Alt, alt maa forsøges for at vinde England til vor Fordel. Skulde.....tilligemed Prinsregenten forlange af Norge Englands Beskyttelse? Skulde man tilstaa dem særdeles Handelsfordele og Friheder, fri Havne eller Kontorer, som de har i Portugal — kort alt, hvad der kan virke? Ønsket bør for Øieblikket tilstaaes for at vinde denne Støtte i vor Sag.

De Svenske overøser os med befalede Afskrifter af Kronprinsens fulminante [lynende] Breve til Feltmarschal Essen: men. Trndslr virker ei paa Nordmanden. De er desuden latterlige. Han fortæller saaledes — i et foregivet Brev til Grev Rosen —, at han om føie Tid vender tilbage paa en Flaade med 20 000 Svensker og 10 000 Preussere eller Russere, at han vil lande i Christianiafjord, at Russerne paa samme Tid skal angribe fra Arkangel og Finland osv. Paa Grænsen forholder de Svenske sig aldeles rolige. De forsøger sikkert alle Midler for at vinde deres Hensigt med det Gode, og herved vindes den Fordel af Tid [I Chifre]: til stor Gavn for os, bvis England imidlertid bliver stemt til vor Fordel. Saaledes har Feltmarschallen valgt den Maade at tilsende mig en betroet Mand med et Brev, som i Afskrift medfølger, og som jeg har besvaret saaledes, som ligeledes sees. Jeg tror iøvrigt ikke, at denne Sendelse kan have andet end gode Følger. Personen var svensk, mener man, moden af Aar og af en moderat Karakter. Jeg talte vidt og bredt med ham, og skjønt han ikke kunde give efter i Hovedsagen: at de Svenske og Norge maatte være forenede, merkede jeg dog, hvor angelegent det var ham at overtude mig om Grev Essens redelige Vilje at afvende alle Ulykker fra Norge og fra mig. Jeg tør ligeledes tro, at jeg ved at tale uforstilt og værdig med ham har vunden i hans som i Grevens Øine, og dette er maaske ikke uvigtigt.

Mine sidste Ord til Lagmand Flach var: „Jeg beder Dem forsikre Greven om min Høiagtelse, og hvormeget jeg erkjender dette Bevis paa hans Agtelse for mig personlig. Jeg lader mig s. 31ikke skræmme af Efterretningerne, som meddeles fra deres Kronprins' Hovedkvarter; jeg vil se med egne Øine. Naar hele Verden erklærer sig mod Norge efter den almindelige Fred, da og forst da skal jeg skildre Landets [Tilstand] for Folket, og da kan det vælge. Men vælger og bestemmer det sig desuagtet til fortvivlet Forsvar, da er jeg vist ikke den, der af Frygt skal kampere tilbage fra en ulige Strid eller overtale andre dertil, naar det ei kan ske med Ære.“

Han syntes meget vel tilfreds med denne Erklæring, ved hvilken jeg vinder Tid, og at de Svenske ei foruroliger os. Englands Mediation nævnte jeg naturligvis ikke et Ord om. [Chifferskriften ophører.] Jeg beder Gud, at det ei maa komme til Yderlighed, thi jeg er forvissat om, og er blevet det langt mere ved at omgaaes med Folkets her forsamlede, udvalgte Mænd, at det norske Folk under intet Vilkaar underkaster sig Sverige. Det vover før det yderste, og jeg skal villigen dele Farer med dem for en saa god og ædel Sag.

Saa vidt havde jeg tilskrevet Dem, da jeg modtog den uventede Efterretning, at de Allierede d. 30. Marts er indrykkede i Paris, og at Keiseren af Rusland der har udstedet en Proklamation d. 31. Marts, i hvilken han erklærer, at han og de Allierede ikke vil underhandle med Napoleon eller nogen af hans Slegt, men at det franske Folk kan give sig en Konstitution under de allierede Magters Beskyttelse. Senatet skal have erklæret sig for Bourbonerne. Saa afgjørende denne Begivenhed [end er] for Europas Skjæbne i det Hele, saa lidet

kuldkaster den mit Haab, thi nu trænger de Allierede ikke mere til Kronprinsen af Sverige. Han har ved lidet eller intet at udrette til disse store Begivenheder ydermere lagt for Dagen, at han ei er uundværlig. Hans forbeholdne Opførsel maa gjøre ham mistænkelig for de Allierede ligesom [for] Rusland.

Han maa erkjende gamle Naboers Fyrste, som sund Politik [ei] maa ønske fjernet, og ei [blive] mægtigere, end han nu er. At begynde en ny Krig i Norden er vist alle Magter imod.

Hvis de Svenskes og Norges Forening skulde være alle de forenede Magters Formaal, er det, eller kan det snart blive Tid s. 32at lade dem øine den Maade, paa hvilken dette uden Opofrelse kan ske eller Misbrug af Kraft og uden Blodsudgydelse.

De Allierede behøver blot at trække deres Tropper tilbage fra Kronprinsen af Sverige, de behøver blot at ytre sig til Fordel for mig, og jeg omtvivler ikke, at det svenske Folk, som ikke undser sig for at skifte Regent, jo selv foretrak en sikker og magelig Forening for en uvis og ødelæggende Erobring. Den meste Hindring er to Udlændinger. Naar de Norske kjender sin ufravigelige Konstitution og sin Regent, vil de under saadan Bestemmelse ikke vægre sig at dele fælles Hæder og Glans med et Nabofolk, der kun formedelst dets Regjerings Befaling er dets Fiende.

Foreningen med Danmark eller af de tre nordiske Riger maatte ikke for Tiden ligge til Grund for denne Ide. Jeg er endog villig til, hvis de Allierede Magters Sindelag gjør det absolut nødvendigt, til Norges Fremmelse, at frasige mig denne Krone for mig personligen, men aldrig for min Søn [Frederik VII.], som er næst mig dens rette Arving.

Denne vigtige Sag giver jeg i Deres Hænder; bearbejd, hvis det er muligt, det engelske Ministerium. Stol paa Østerriges Sindelaug som overhovedet paa, at det er de samme Magter, som vil se alt vende tilbage til den forrige Orden og som følgeligen kun med Fortrydelse kan se Napoleons Slegtskab paa den svenske Trone.

Grev Essen udleder af disse Begivenheder den Slutning, at de Svenskes Magt nu bliver uimodstaaelig. Jeg øiner endnu meget Haab. Men De vil indse, hvor vigtigt det er for mig, at jeg af Dem modtager den fuldstændigste Underretning om Begivenhedernes Grang og om de allierede Magters egentlige Sindelaug. Jeg holder det for Pligt at meddele Rigsforsamlingen Underretning om alt, hvad vi tør haabe og bør frygte. Jeg skrev til Greven: Jeg forraader aldrig det norske Folks Fortrolighed, ikke heller skal jeg misbruge den. Siden kan det bestemme Landets Skjæbne, og jeg skal følge dets Kald. [Chiferskriften ophører].

s. 33Hvorledes jeg har udtrykt mig paa Bigsdagen i min Tale om de udvortes Forhold, vil De, haaber jeg, med Bifald læse. Overhovedet ønsker jeg, at denne Tale maatte fortjene det Bifald, den har nydt. Jeg sender Dem den, indrykket i „Tiden" og i fransk Oversættelse, for ogsaa i dette Sprog at lade den bekjendtgjøre i England.

[I Chifre]: Hvis Baron Hardenberg er i de Allieredes Hovedkvarter, da meddel ham samme til videre Bekjendtgjørelse og Afbenyttelse. De har vel sørget for, at de allierede Fyrster er i Besiddelse af mine Skrivelser af 22. Febr. ? Jeg tilskriver ikke disse Fyrster, før jeg med Sikkerhed ved deres Sindelaug mod OS. [Chiferskriften ophører.]

Takkeadressen, der er mig et uvurderligt Mindesmerke om det norske Folks Følelser for mig, ønsker jeg ligeledes aftrykt i engelske Tidender og paa fransk.

Af „Tiden" vil De se, at Briggerne er sikrede Norges Tjeneste; de har Ordre at krydse mod de svenske Kapere, som paa ingen Maade taales, at fordre deres Erklæring, om der er Krig mellem Sverige og Norge, i Tilfælde af bekræftende Svar at opbringe dem, i modsat Fald at fratage dem enhver Prise med Bestemthed, eller med Magt og med den Trudsel, som allenfals ndføres, at skyde dem isænk som Sørøvere. En Skipperberetning udsiger, at en engelsk Brig er kommen her i Farvandet med Befaling at krydse mod alle Kapere, hvilke England ikke mere vil taale paa Havet. Dette vilde være saare fordelagtigt for os og foranledige, at vore Brigger kan gjøre fælles Sag med de engelske mod hine Kapere. Overhovedet har Briggerne Befaling at vise de engelske Krydsere Tillid og aldrig at gjøre det første Skud mod dem. — Toldanordningen af 6. April vil De gjøre de Handlende bekjendt med; den vil ei heller være de Engelske ubehagelig.

Christian Frederik.